(Nro. 100.)

GAZETA LWOWSKA.

We Srodę Nro. 50. 1. Maia 1822.

Wiadomości kraiowe.

Ze Lwowa. — N. Pan naywyższą uchwałą z d. 24. Marca r. b. raczył Józefowi Winiwarter, Professorowi prawa cywilnego przy Uniwersytecie Lwowskim, ze względu położonych zasług nadadź tytuł C. K. Radcy z uwolnieniem od taxy.

Dostrzegacz Austryiacki z d. 20. Kwietnia zawiera:

»Upoważnieni iesteśmy oświadczyć, że wiadomość umieszczona w Gazecie powszechnéy (Niemieckiéy) z d. 15. Kwietnia, pod artykułem: *Z nad brzegów Dunaju z d. 12. b. m.* tak co do teraźnieyszych rozporządzeń W. Porty, iak względem mniemanéy treści układów P. Tatiszewa w Wiedniu, iest od początku, aż do końca, bezzasadném znowieniem.«

Kurs Wiedeński z dnia 18go Kwietnia: Obligacyie długu Stanu 5 procentowe w M.K. 74 1/8 — Obligacyie na pożyczkę do wygrania przez losy z r. 1821 za 100 ZR. M.K. 92 1/2 — Certyfikaty na pożyczkę z r. 1821, za 100 ZR. w M.K. —.— Obligacyie bankowe Wiedeńskie 2 1/2 proc. w M. K. ——— Kurs na Augszburg za 100 Kurr. ——— Uso. — Moneta konwencyyna za 100, 249 7/8. — Akcyie bankowe, iedna po 661 M. K.

Wiadomości zagraniczne.

Brazylii a.

Gazety Londyńskie umieściły ieszcze następuiące doniesienia z Rio-de-Janeiro, datowane pod d. 28. Stycznia:

»Już nikt nie wątpi, że Naród ogłosi Jego Królewicowską Mość Xięcia Rejenta Królem niepodległym Brazylii i wszystkich innych prowincyy. Jak słychać, Pernambuko oświadczyło, iż, ieżeli Don Pedro Alcantara w Brazylii pozostanie, natenczas przewyżkę dochodów kraiowych, tutay a nie do Lizbony odsełać będzie.«

»Deputacyia wyprawiona do Xięcia, złożyła mu adres poselstwa w d. 8. b. m. w sposobie nayprzyzwoitszym. Nie było w orszaku żadnego woyskowęgo, ani z Europeyczyków, ani Brazyliyczyków. Cała Deputacyia składała się z mieszkańców nayznakomitszych, naymożnieyszych i naywięcey wpływu maiących. Widok ten musiał zaiste podobać się bardzo wszystkim cudzoziemcom tu przebywaiącym, których los kraiu naszego obchodzi. Teraźnieyszy tu pobyt Królewica, uważać można iako zakład poiednania się Prowincyy, a ztąd nadzieię mieć stopniowego ożywienia się handlu.«

Oto iest urzędowe ogłoszenie odpowiedzi Królewica, przez miasto Camara:

»Senat w Camara poczytuie za powinność swoią oznaymić Ludowi tegoż miasta, że dziś w południe złożył Jego Królewic. Mci, Xięciu Rejentowi Brazyliyskiemu przedstawienie, na które Jego Królewic. Mość zezwolić raczył dawszy następuiącą odpowiedź:

»Przekonany, iż obecność osoby moiey w »Brazylii, dla dobra całego Narodu Portu»galskiego iest potrzebną, a nawet, że niektóre »prowincyie życzeniem swoiem tego wymaga»ią; wstrzymam móy wyiazd, dopóki Stany i »N. Pan, móy dostoyny Oyciec o tém, co zaszło, »dokładnie uwiadomieni, przedmiotu tego pod »rozwagę nie wezmą.«

»Do uzupełnienia świetności dnia tego, Senat całemu Ludowi zaleca, aby teraz po pilnych pracach swoich wypoczął i potrzebne urządzenia zostawił staranności Rządu; przeciwném albowiem postępowaniem, możnaby tylko sprowadzić nieład i zamieszanie, złe; od którego Lud pragnie bydź wolnym.«

Rio-de-Janeiro d. 9. Stycznia 1822.

Jose Martin Rocha.

»Mieszkańców S. Paulo, którzy grożą zagoszczeniem do nas, porównywaią niektórzy z dzikiemi Czerokezami. Adres ich Rady do Królewica przez Wiceprezydenta de Andrada e Silva podpisany i w naszey gazecie rządowéy pod d. 8. b. m. umieszczony, pomimo za żywych i sofistycznych wyrazów, iest wreście dobrego układu. W gazecie pomienionéy czytamy na ten adres następuiącą odpowiedź:

)(

»Jego Królewic. Mość Xiążę Rejent, przez Sekretarza Stanu w tém Królestwie, rozkazał oznaymić tymczasowemu Rządowi prowincyi S. Paulo: iż adres iego z d. 24. Grudnia odebrał właśnie w chwili odchodzącéy poczty do Lizbony. Jego Królewic. Mość zatém posłał go Królowi dla przełożenia onegoż na Kongresie narodowym, po którego mądrości, spodziewa się prędkiego zaradzenia potrzebom Brazylii środkami, iakie sama dla dobra swoiego nieodzownémi uzna, a które równie zmierzać będą do ustalenia między obu Królestwami iedności, dla powszechnego dobra Monarchii tak potrzebnéy a przez Jego Królewic. Mość tak gorąco upragnionéy. W pałacu Rio-Janeirskim d. 4. Stycznia 1822.«

Francisco Jose Vieira.

Hiszpaniia.

Z Madrytu d. 27. Marca. — Do Kadyxu przybyli wszyscy Urzędnicy Królewscy z Limy. Od chwili zaięcia Peru wszczęły się iakieś nieporozumienia między Jenerałem San Martin i Lordem Cochrane, ostatni udał się do Guaiaquil.

Xiądz Moreno pisał do iednego ze swoich przyiaciół, prosząc go nayusilniey; aby ogłosił, że wieść o iego śmierci iest fałszywa, że iest żywy i zdrów i że wkrótce na postrach nieprzyiaciół Boga i Króla, na scenie walki ukaże się.

Na posiedzeniu 24. podany był proiekt względem środków utrzymania spokoyności publicznéy w całym Królestwie, złożony z sześciu artykułów; z tych pięć pierwszych ze znacznémi odmianami przyięto, a ostatni odrzucono.

Z tamtąd d. 28. Marca. — Dnia 24. b. m. było tu nieiakie zaburzenie na ulicy Palma. Kilku ludzi zaczęło wydawać okrzyki: »Niech żyie Król samowładny!« Niech żyie gwardyia! a Konstytucyia niech zginie!« Otoczyła ich wkrótce znaczna liczba mieszkańców, i rzuciła się na nich. Nieiaki Coto, naczelnik stronników przeciwnych Konstytucyi, został śmiertelnie raniony; innych wzięto do więzienia.

Nieszczęśliwe wypadki w Pampelunie, w których ieden Officer, 4 żołnierzy, i 2 cywilnych utraciło życie, a 24 zostało ranionemi, przypisuią nieroztropności licznie zgromadzonego tam woyska i zagrzanego trunkiem przy obiedzie. Gdyby Jenerałowi Lopez Banos nie odięto dowództwa w Nawarze, nie przyszłoby zapewne do tego; teraz zaś; kiedy iest przywołany, spodziewać się można zupełnéy spokoyności.

Jenerał Quiroga poiedynkował się d. 26. b. m. z Deputowanym Moreno Guerra i pierwszy wystrzelił, ale umyślnie na powietrze. Pozwolił potém przeciwnikowi użyć szpady. Sekundanci pogodzili walczących.

Do Kadyxu zawinęła z Callao fregata, na któréy było przeszło 300 Officérów i urzędników Hiszpańskich, którzy po oddaniu téy twierdzy powstańcom południowo-Amerykańskim, opuścili Peru.

Wielka Brytaniia i Irlandyia.

Z Londynu d. 6. Kwietnia. — Na ostatniém gdayszém posiedzeniu Dyrektorów Kompanii Wschodnio - Indyyskiéy, obrano Pułkownika Walker Wielkorządcą wyspy S. Heleny.

Rękodzielnie w Manchester są bardzo czynne; używaią w nich nowych machin. Rękodzielnie w Glasgowie są także w kwitnącym stanie.

Arcy-Biskup Yorkski zmnieyszył o 15 od sta należytość, iaka mu się od dzierżawców należała.

W obu Izbach Parlamentu nic ważnego nie zaszło. Pan Bennet zdał sprawę imieniem Kommissyi rolniczéy. Margrabia Londondery (Lord Castlereagh) oświadczył: »Wszyscy mieszkańcy kraiu wiedzą bardzo dobrze, iż bankructwo narodowe byłoby równie szkodliwém dla tych, którzyby się ztąd spodziewali zysków, iak dla tych, którzyby na niém tracili. Jest ono przeciwne wszelkim moralnym i politycznym względom, a w kraiu naszym nie masz świętszego nad zasadę, która obowiązuie naród, aby był sprawiedliwym dla wierzycieli swoich.«

Francyia.

Z Paryża d. 6. Kwietnia. — W więzieniu Conciergerie osadzono pewną znakomitą osobę, poymaną w St. Calais, w Departamencie Sarthe. Nie odpowiada na żadne pytania i niczém się nie chce posilić, postanowiwszy z głodu umrzeć.

Uwięziono Porucznika Bodin, który był dawniéy Adjutantem Jenerała Berton.

Przy poymanym w Nantes Pułkowniku Alix miano znaleść bulletyny Jenerała Berton, oraz wiadomość o związkach iego z rewolucyionistami w różnych miastach, zwłaszcza w Paryżu.

Z Paryża d. 7. Kwietnia. — Z powodu rozruchów w Tuluzie, Prefekt Departamentu Wyższey Garumny wydał następuiące postanowienie: »W skutku doniesień od Burmi-

strza w Tuluzie pod d. 25. i 27. b. m. zważaiąc, iż od kilku dni zdarzyły się gorszące wypadki na teatrze tamecznym; iż młodzieńcy, nie będący po większéy części dziećmi obywateli tamecznych, lecz uczniami szkół prawa i chyrurgii, głośno wynurzyli godne kary życzenia i pozwolili sobie okrzyków przeciwnych okrzykom »Niech żyie Król!« okazuiących widoczną dążność do buntu; iż dopuścili się bezprawiów względem tych, którzy inny sposób myślenia okazać chcieli; iż sprawcy takich rozruchów, łatwiey na teatrze, niż gdzieindziey znayduią sposobność uwolnienia się od dozoru władz; zważaiąc oraz, iż postępek tych ślepych narzędzi złey chęci, iest przedmiotem ubolewania i gniewu dla spokoynych i wiernych obywateli tego miasta, i że dalsze podobne buntownicze wypadki i podburzania mogą bardziey roziątrzyć wiernych sług Królewskich i smutne skutki zrządzić; z tych więc przyczyn teatr w Tuluzie ma bydź do dalszego rozkazu zamknięty, a wszelki tłum ludu na ulicach ma bydź siłą rozpędzony, ieśli się za pierwszém napomnieniem nie rozeydzie.«

Monitor tuteyszy umieścił zatwierdzoną przez Króla uchwałę Izb, nadaiącą po 2000 franków pensyi roczney lekarzom, którzy dobrowolnie poświęcili się ratowaniu chorych na żółtą gorączkę w Barcellonie.

Nad drzwiami Paryskiéy szkoły prawa położono napis: Nikt z trzciną lub kiiem weyść tu nie może.

Sprawa bankiera Lafitte z Panami Bertrand i Montholon, ukończyła się tak, iak sobie Rząd życzył. Summa zostawiona przez Napoleona w banku Pana Lafitte ma bydź oddaną do depozytu i rozporządzenia Rządu na czas nieograniczony, a w iakimkolwiekbądź wypadku, nie będzie wydaną, poki syn byłego Cesarza nie doydzie do pełnoletności.

Przyięte z niesłychanym pospiechem przez obie Izby tymczasowe prawo skarbowe, zostało iuż podane Królowi, który ie zatwierdził. P. de Bonald podał ie Monarsze w imieniu Izby Deputowanych.

Sąd Królewski w Aix, wyrokiem z d. 29. Marca, rozkazał ośm osób stawić przed Sąd (*Assis*) Departamentu Wary, mianowicie: Vallego, Salamona, Chaffaroda, Konstantyna, Blancharda, Orcela, tudzież Szefa batalionu Carona i Spinolę. Ludzie ci obwinieni są o należenie do spisku, w Marsylii i Toulonie przeciwko Rządowi Królewskiemu uknowanego, a raczéy o nie wyiawienie czynionych im ze strony pomienionego spisku propozycyy.

Niemcy.

Od brzegów Menu d. 31. Marca. — Woysko Bawarskie liczy piechoty 44,981, a iazdy 7,469; kosztuie zaś rocznie 7 milion. 674,453 Złotych Niemieckich.

Żydzi w Królestwie Bawarskiém podali Seymowi w Munich przedstawienie, prosząc, aby im nie wzbraniano zatrudniać się czynném życiem; chcą bowiem porzucić próżnowanie, i pracą zyskać imie użytecznych obywateli. Dla ochronienia się zaś od dalszych prześladowań gminu żądaią, aby ich żydami nie nazywano, i postawiono w równym rzędzie z Chrześciianami. Sami oraz chcą się zaiąć stosownem swoiem urządzeniem.

Z tamtąd d. 9. Kwietnia. — Baron Berstett, Minister W. Xiążęcia Badeńskiego, miał po zagaieniu tamecznego Seymu mowę, w którey wystawił obraz kraiu, a między innémi oświadczył: »— Woyna ciągle prawie przez 25 lat trwaiąca, powiększyła znacznie odbyt wszelkich płodów przemysłu ludzkiego; wszystkie siły politycznego ciała natężyły się, a przyiemne uczucie pomnożonéy czynności nie pozwalało postrzegać złego, które się nieznacznie wzmagało. Za przywróceniem pokoiu zmnieyszył się odbyt płodów, a tymczasem ilość ich powiększała się ciągle. Nienaturalne natężenie ustało powoli. Ztąd pochodzi w Europie obfitość płodów ziemi i wyrobków wszelkiego rodzaiu; ztąd brak ich odbytu, ztąd ich taniość, co naybardziéy czuią wieśniacy. Sam tylko czas może temu zaradzić, co po części zależy od toku, iaki wezmą wielkie polityczne wypadki w Europie. Zawisło także od tego, czyli ludzie z łatwością lub trudnością stosować się będą do okoliczności, czyli dzielnie samych siebie zwyciężaiąc, zrzeką się wykwintnych potrzeb życia i chętnie powrócą do prostszego sposobu przodków swoish, lub czyli upornie zostawać zechcą w stanie, którego utrzymać wcale nie mogą.«

Królestwo Polskie.

Z Warszawy d. 14. Kwietnia. — W. Marcin Molski, były Brygadyier woysk Pol. Kawaler orderów Krzyża woyskowego i S. Stanisława 3ciéy klassy, znany autor tylu poezyi, w nocy wczoray zakończył życie, miał lat 71.

Pod miastem Gostyninem we wsi Babie górne, mieszka doktor wsławiony przed kilkudziesiąt laty w Warszawie P. Gallon, trudni się ieszcze dość szczęśliwie leczeniem chorych, a maiąc lat 113, chodzi co Niedziela

na mszą o milę do Gostynina wraz z 105 lat maiącą żoną swoią, żyią z sobą lat 83 a razem liczą lat 218.

W d. 25. Lutego odbył się Seymik Szlachecki w Opatowie pod laską JW. Gustawa Hrabiego Małachowskiego. Posłem obrany został JW. Józef Baron Horoch, Radcami JW. Stanisław Łubkowski i Antoni Libiszowski. Sekretarzem Seymiku był W. Ławski.

Rossyia.

Przez osobny dodatek do Gazety Petersburskiey *»le Conservateur Impartial«* z d. 28. Marca, ogłoszony został Naywyższy Cesarski ukaz o nowey taryfie celney, w brzmieniu następuiącém:

»Z Bożey Łaski, My Alexander I., i t. d. — Rozważanie głębokie obrotu i wypadków handlu zewnętrznego: rozważanie, które samo tylko może przewodniczyć w układaniu praw handlowych, iaśnie nam ukazało, że nieograniczone pozwolenie wprowadzania wszelkich rękodzieł wyrobku zagranicznego, może z czasem stać się szkodliwém dla postępu przemysłu w Państwach Naszych, a nawet zrządzić upadek rękodzielni, których liczba iuż się pomnożyła, a które potrzebuią ieszcze opieki szczególney.

Chcąc, z iedney strony uprzedzić tak wielkiey wagi nieprzyzwoitości, z drugiey przemysłowi rękodzielniczemu dać zachęcenie, na które ón przez wzgląd na dobro powszechne zasługuie, uznaliśmy za potrzebną: mianować Komitet, poruczaiąc mu przeyrzeć wszystkie urządzenia względem wprowadzania i wyprowadzania przez część Europeyską granic Państwa Naszego, pogodzenie tych urządzeń tak z położeniem przemysłu Narodowego, iakoteż z prawami tego rodzaiu, będącemi teraz w różnych Państwach Europy, i ułożenie proiektu nowey taryfy.

Rozważywszy z uwagą nayściśleyszą pomieniony proiekt taryfy, i rozkazawszy zdać nam sprawę z pobudek każdey ustawy w nich zawartey, rozkazaliśmy podać ten proiekt do Rady Państwa.

Po wysłuchaniu Rady Państwa, potwierdzaiąc teraz tęż taryfę, ze wszystkiemi do niey należącemi załączeniami, tak, iak są tu załączone, nadaiemy im moc obowiązuiącą, we wszystkich portach i na wszystkich komorach granic Europeyskich Państwa Naszego, i rozkazuiemy co następuie:

Art. I. Taryfa ta będzie miała moc obowiązuiącą we wszystkich portach Państwa Naszego od dnia 31. Marca, a na komorach lądowych od dnia, w którym gdzie doydzie.

Art. II. Liniia celna na granicy Państwa od strony Królestwa Polskiego będzie przywróconą, i komory Rossyyskie, które były ustanowione równie w Warszawie, iak i na granicy zewnętrzney rzeczonego Królestwa będą zniesione.

Art. III. Towary zagraniczne, których wprowadzanie do Państwa przez port Odessy iest zakazane, mogą bydź wpuszczane dla składu; ale nie mogą zgoła bydź wprowadzanemi na spożycie w mieście i iego obwodzie, i aż do wyprowadzenia ich napowrót morzem, zostawać będą w magazynach, pod dozorem komory i urzędników kwarantanny.

Art. IV. Urządzenia względem handlu zamianowego z Czyrkasami Abasinienami, do którego to urządzenia była załączona lista płodów tych kraiów, których wprowadzenie iest pozwolone bez opłaty cła, zostaią w teyże samey mocy, bez żadney odmiany.

Art. V. Cukier nierafinowany, wprowadzany do portu Archangela do rafineryy tego miasta, a który na mocy ukazu z d. 7. Marca 1820 roku, nie mogł bydź wprowadzanym, tylko za opłatę połowey cła w taryfie położonego, i tym sposobem cieszył się zmnieyszeniem opłaty 60 kopieykami śrebrem od puda, ma i nadal płacić 50 kop. śrebrém od puda mniey, a niżeli iest cło ustanowione w nowey taryfie.

Art. VI. Utrzymuią się wszystkie opłaty, ustanowione na granicach Naszych lądowych i morskich ukazem Naszym z d. 7. Lipca 1800, na rzecz ustanowień kwarantannowych; na mocy ukazu i ustaw szczególnych; na zysk miast i magazynów Archangela, Teodozyi i Taganrogu: na utrzymanie latarni morskich nad morzem Azowskiem i na Liceum Riszeliewskie; tudzież wszystkie inne opłaty, które się pod różnemi nazwaniami pobieraią od okrętów w portach morza Baltyckiego.

Dań w Petersburgu d. 12. Marca 1822.
(podpis.) »Alexander.«
(Kontrassygn.) Prezydent Rady Państwa, »Xiążę Piotr Łopuchin.«

Następnie samą taryfa cła wchodowego i wychodowego, która w ięzyku Rossyyskim iuż iest wydrukowana, a i wyydzie po Francuzku.

Redakcyia F. Brattera. — Drukiem J. Pillera.